

DECET ROMANUM PONTIFICEM

Bulla Lva X.

Exkomunikace Martina Luthera

DECET ROMANUM PONTIFICEM

Bulla Lva X. o exkomunikaci Martina Luthera

Preambule

Mocí od Boha mu svěřenou přísluší římskému papeži z Božího ustanovení a jmenování vyhlášovat duchovní a časné tresty podle toho, jak si to plně zaslouží každý jednotlivý případ. Účelem je potlačení ničemných záměrů zbloudilých lidí, kteří jsou tak uchváteni svým scestným podnětem k hanebným cílům, že zapomínají na bázeň před Pánem a zcela pohrdají kanonickými dekrety a apoštolskými ustanoveními a odvažují se formulovat nová a zfalšovaná dogmata a zavádějí zlo rozkolu do svaté Boží Církve – nebo podporovat a lnout k takovým rozkolníkům, kteří si dělají obchod z toho, že trhají šat našeho Vykupitele a jednotu pravé víry. Přísluší proto papeži, aby v obavách o Petrovu loď, jakoby plula bez kormidelníka nebo veslaře, proti takovým lidem a jejich následovníkům a proti jejich rozmnožování použil přísné tresty a dalšími vhodnými opatřeními zajistil, aby tito velmi mocní lidé oddaní podle své povahy zlým záměrům spolu se svými přívrženci nemohli klamat množství prostých lidí svou lží a svými zlovolnými praktikami, svádět je, aby s nimi sdíleli jejich blud a jejich vlastní zkázu tím, že je otravují něčím, co se rovná zhoubné nemoci. Papeži také přísluší, aby po odsouzení rozkolníků a pro zamezení ještě větší zhouby a zmatku veřejně a otevřeně ukázal před všemi křesťany, jak se mají obávat postihu a trestu ti, kteří se takto proviňují, aby skrze veřejné vyhlášení se mohli obrátit s lítostí a výčitkami ke své pravé podstatě, bezpodmínečně se zřekli zakázaných projevů, obnovili své společenství a poslušnost, jak bylo řečeno v předchozí bule, a tak mohli uniknout Božím trestům ve všech stupních svého příslušného odsouzení.

I.

(Shrnutí předchozí buly *Exsurge Domine*)

II.

Byli jsme informováni, že poté, co naše předchozí bula byla veřejně vyvěšena, a o od doby, kdy uplynula časová lhůta pro předepsanou odpověď – a touto bulou slavnostně oznamujeme všem křesťanům, že tyto lhůty (60 dní) uplynuly – mnozí z těch, kteří propadli bludům Martina Luthera, přijali naši bulu s jejím varováním a příkazy; Duch dobré rady je přivedl k zamyšlení nad sebou, vyznali své bludy a odvolali hereze jako před Naší instancí, vrátili se k pravé katolické víře, obdrželi požehnání a rozhřešení od těch, kteří byli oprávněni je udělit, a na různých místech v Německu byly veřejně spáleny knihy řečeného Martina, jak jsme to nařídili.

Nicméně samotný Martin, a působí nám to velkou bolest a znepokojení, že to musíme říci, on, otrok zkažené mysli, s pohrdáním odmítl odvolat své bludy a zřici se jich v předepsané lhůtě a poslat Nám alespoň jedno slovo odvolání, jak jsme otcovsky žádali, anebo přijít sem k Nám, ba jako kámen, o který se klopýtá, nebál se psát a hlásat ještě horší věci než dříve proti Nám a tomuto Svatému stolci a katolické víře, a druhé naváděl, aby udělali totéž.

Nyní je slavnostně prohlášen za heretika a rovněž tak ostatní, ať už jakéhokoliv stavu a postavení, kteří pranic nedbali na svou vlastní spásu, ale před zraky všech lidí se stali následovníky zhoubné a heretické Martinovy sekty všichni ti, kteří mu otevřeně a veřejně poskytovali pomoc, podporu, rady a přízeň a dodávali mu odvahu k jeho neposlušnosti a zatvrzelosti a zabraňovali zveřejnění naší uvedené buly: tito lidé propadli trestům stanoveným v dané bule a je třeba s nimi naložit jako s heretiky vyloučenými ze společenství věřících křesťanů, jak praví Apoštol. (Tit. 3,10-11)

III.

Je naším úmyslem, aby tito lidé byli legitimně klasifikováni stejnou měrou jako Martin a ostatní nebláží heretici a exkomunikováni, a to právě proto, že se přiřadili se stejnou tvrdohlavostí k hříchu řečeného Martina, sdíleli s ním jeho tresty a jeho jméno, nosili s ním všude s sebou označení „luteráni“ a tresty, které ho postihly. Naše předchozí pokyny byly zcela jasné a náležitě zveřejněné, a kdo se přidržuje přesně našich předchozích dekretů a prohlášení, má k dispozici dostatečná upozornění, důkazy a výroky.

Naše následující dekreta jsou obráceny proti Martinovi a dalším, kteří ho následují v tvrdošíjnosti v jeho zhoubném a zlořečeném cíli, stejně jako proti těm, kteří ho brání a hájí ozbrojenou tělesnou stráží, a těm, kteří se nebojí podporovat ho vlastními prostředky či jakýmkoliv jiným způsobem, a těm, kteří mají v úmyslu nabídnout a poskytnout mu pomoc, radu a přízeň. Všechna jejich jména, příjmení a postavení – ať už jsou jakkoliv vznešená – chceme, aby byla pokládána za postižená těmito dekreta se stejným účinkem, jako by byla jmenovitě jednotlivě uvedena v publikovaných dekretech a je třeba na ně aplikovat se stejnou účinností jejich články.

Na ně všechny vyhlašujeme a stanovíme výroky exkomunikace, anathema našeho trvalého odsouzení a interdiktů, zbavujeme jakékoli důstojnosti a cti je i jejich potomky, vyhlašujeme konfiskaci jejich jmění pro delikt urážky majestátu: o všech těchto dalších výrocích a trestech, které jsou stanoveny kanonickým právem na heretiky a které jsou uvedeny v našem předchozím dekretu, stanovíme, že jim propadají všichni tito lidé ke své záhubě.

IV.

Naší apoštolskou autoritou dodáváme k tomuto našemu prohlášení, že státy, teritoria, oblasti, města a místa, ve kterých tito lidé přechodně žili nebo která navštěvovali, spolu s jejich statky, města, která mají katedrály a metropolitní sídla, kláštery a jiné řeholní domy a posvátná místa, privilegovaná nebo neprivilegovaná – všechna bez výjimky jsou postižena naším církevním interdiktum, a pokud tento interdikt trvá (s výjimkou případů uvedených v zákoně, ale i v takovém případě za zavřenou branou a bez osob postižených exkomunikací a interdiktum) nemůže zde být slavěna mše svatá ani jiné bohoslužby. Nařizujeme a přikazujeme, aby lidé postižení trestem byli všude prohlášeni veřejně za exkomunikované, neblahé, zavržené, zbavené statků a neschopné je vlastnit. Všichni křesťané se jich musí přísně stranit.

V.

Chtěli bychom dát všem ve známost zlovolné dílo o Bohu a jeho Církvi, které Martin a jeho následovníci vytvořili bez ostychu ve své zaslepenosti. Chceme chránit stádo před

nakaženým zvířetem v obavách, aby se jeho nákaza nerozšiřovala na jeho zdravé ovce. Proto vydáváme následující příkaz jednomu každému patriarchovi, arcibiskupovi, biskupovi, prelátům patriarchálních a metropolitních katedrál, kolegiálních chrámů a řeholníkům všech řádů, i žebravých – privilegovaných i neprivilegovaných – ať sídlí kdekoliv, a to s veškerou silou víry a slibu poslušnosti a pod trestem exkomunikace, jak to požaduje provedení těchto přítomných nařízení, aby se postarali i v jiných chrámech o zveřejnění, že Martin a jeho následovníci jsou exkomunikováni, zavrženi, odsouzeni, zatvrzelí heretici postižení interdikttem, zbavení statků a neschopní je vlastnit a tak vyjmenováni a postiženi v těchto ustanoveních.

Budou stanoveny tři dny: vyhlášíme kanonického varování a poskytujeme den první výstrahy, po něm druhý, ale třetí den nařizujeme definitivní nezvratné provedení našeho výnosu. To bude mít místo v neděli nebo o svátečním dnu, kdy se k bohoslužbě shromažďuje velké množství věřících. Nechť je pozdvižen kříž, zvony nechť zvoní, nechť jsou zapáleny svíce a po určitém čase zhašeny, hozeny na zem a pošlapány. Třikrát ať se do dálky házejí kameny a případně konají další obřady obvyklé v takových případech. Všem křesťanům nechť je přísně uloženo prchat před těmito lidmi.

Chtěli bychom vytvořit ještě další příležitost k potírání dotyčného Martina a dalších heretiků, o kterých jsme se zmínili, jejich následovníků a stoupenců: Od nynějška ukládáme všem patriarchům a všem dalším prelátům na základě jejich víry a jejich slibu poslušnosti, právě proto, že jsou pověřeni autoritou svatého Jeronýma potírat rozkoly, aby v této aktuální krizi, tak jak jim ukládá jejich úřad, budovali obrannou zeď pro svůj křesťanský lid. Nesmí mlčet jako němí psi, kteří nemohou štekat, ale musí ustavičně křičet a pozvedat hlas v kázáních a dosáhnout, aby proti odsouzeným článkům jmenovaných heretiků bylo hlásáno Boží slovo a pravda katolické víry.

VI.

Všem správcům farních kostelů a představeným všech řádů, privilegovaných i neprivilegovaných, nařizujeme, aby ve stejných termínech – na základě síly své víry a slibů poslušnosti – jakožto Pánem povolání byli jako oblaka, z nichž padají duchovní deště na Boží lid – aby se nebáli dát velkou publicitu odsouzením obsaženým v těchto článcích, jak je k tomu zavazuje jejich úřad. Stojí psáno, že dokonalá láska zahání strach. Nechť každý z vás přijme břímě této meritorní povinnosti v dokonalé zbožnosti; osvědčte se jako důslední ve svém postavení, tak horliví a pečliví ve slově i skutcích, aby od vaší práce s podporou Boží milosti bylo možno očekávat žně, takže svou zbožností nejen získáte onu korunu slávy, která je odměnou všem, kdo šíří a brání víru, ale abyste obdrželi také od nás a Svatého stolce bezmeznou chválu, jakou si zaslouží vaše úsilí.

VII.

Navíc, protože by bylo nesnadné předat toto oznámení s jeho vyhlášeními a nařízeními osobě Martina a ostatních exkomunikovaných z důvodu jejich mocné stráže, je naším přáním, aby veřejné vyvěšení této buly na vratech dvou katedrál – buď obou metropolitních nebo jedné metropolitní katedrály z chrámů v Německu, které v těchto místech provede jeden z našich pověřenců, mělo stejně závaznou účinnost, aby bylo zřejmé, že Martin a ti další, které jsme jmenovali, byli odsouzeni ve všech rozhodujících bodech, jakoby tato bula jim byla osobně doručena a dána na vědomí.

VIII.

Bylo velmi obtížné předat tuto bulu na každé jednotlivé místo, kde by její zveřejnění bylo nezbytné. Proto je naším přáním a nařízením, aby její autorizovaná kopie s pečeti některého církevního preláta nebo jednoho z našich vyslanců a potvrzená rukou některého veřejného notáře měla by vystupovat všude se stejnou autoritou a účinností jako tento originál.

IX.

Není dovoleno klást žádné překážky našim snahám uvedeným v Apoštolských konstitucích a dekretech a ani v žádném z našich citovaných vyhlášení, která nehodláme rušit, ani vydávat protichůdné oznámení.

X.

Nikdo nesmí porušit toto ani žádné další naše rozhodnutí, spis, prohlášení, nařízení, ustanovení, vůli, dekret, případně se mu protivit. Jestli se někdo odváží něčeho takového, necht' ví, že ho postihne hněv všemohoucího Boha a blažených apoštolů Petra a Pavla. Tak jsme promluvili.

Dáno u Svatého Petra 3. ledna léta Páně 1521 v VIII. roce Našeho Pontifikátu.

Podle 1. italského překladu, který vyhotovil Piergiorgio Seveso. Pramen: Messa in latino.